

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

ETNOGRAFIA POLSKA

XIX

Zeszyt 2

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1975

REDAKTOR: WITOLD DYNOWSKI
SEKRETARZ REDAKCJI: KRYSTYNA MAŁKOWSKA

CZŁONKOWIE KOMITETU REDAKCYJNEGO: JÓZEF BURSZA, MARIA FRANKOWSKA,
JADWIGA KLIMASZEWSKA, ANNA KUTRZEBA-POJNAROWA,
DANUTA MARKOWSKA, ZOFIA SZYFELBEJN-SOKOLEWICZ

Adres Redakcji: 00-140 Warszawa, Świerczewskiego 105

Okladkę projektował

ZBIGNIEW KLIMCZYK

Teksty angielskie: Piotr Graff
Teksty rosyjskie: Stanisław Nikoniuk

Redaktor Zyta Kwiecińska
Redaktor techniczny Jacek Sikorski

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1975.
Nakład: 680 egz. Objętość: ark. wyd. 21,40, ark. druk. 18, ark.
form. A: 23,90. Papier powlek. kl. V, 80 g, 70 × 100. Oddano do
składania 20 I 1975. Podpisano do druku 8 V 1975. Druk ukończono
w maju 1975. Wrocławska Drukarnia Naukowa. Zam. 2047/75 —
Cena zł 55.—

SPIS TREŚCI

Maria Ossowska 1896-1974 — Elżbieta Neyman	11
Andrzej Waligórski 1908-1974 — Leszek Dzięgiel	19

Część I

Anna Kutrzeba-Pojnarowa — Etnografia polska w trzydziestoleciu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (związek z tradycją i nowe kierunki badań)	25
Streszczenie w j. angielskim	63
Wanda Paprocka — Biblioteka Etnografii Polskiej	67
Janusz Bohdanowicz — Osiągnięcia Atlasu Etnograficznego w okresie XXX-lecia	73
Witold Dynowski — Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie	79
Maria Woźniak — Problemy wytwórczości ludowej w pracach Zakładu Badawczego Związku „Cepelia”	91

Część II

Gerhard Kloska — Refleksje nad trzema modelami nauk społecznych	109
Streszczenie w j. angielskim	136
Tadeusz Maciej Ciołek — Some theoretical and methodological aspects of studies in human communicational behavior	139
Mirosława Posern-Zielińska — Źródła relatywnej deprivacji a geneza shakeryzmu	149
Jan Kieniewicz — Porządek kastowy w Kerali przedkolonialnej	183
Marek Arpad Kowalski — Plemienna sztuka Afryki — problemy nazwy i treści	197

KRONIKA

V Etnograficzne Seminarium Amerykanistyczne, Poznań 19-20 IV 1974 r. — <i>Maria Paradowska</i>	221
Wieloaspektowe ujęcie problematyki gminy — VI seminarium Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie w dniach 6-8 VI 1974 w o- środku ZHP w Waszecie — <i>Małgorzata Orlewicz</i>	225

Etnografia w pracach Instytutu Informacji Nauk Społecznych AN ZSRR — <i>Zbigniew Jasiewicz</i>	227
---	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Lech Mróz — Nie przeskoczysz własnego cienia. Recenzja z książki: Ian Yours, <i>Cyganie</i> , Kraków 1973	229
Leszek Dzięgiel — Burzliwe dzieje górskiego narodu	235
Mariusz Ziółkowski — Najnowsze badania nad kompleksem miejskim Tiwanaku	241
Henryka Czajka, Bohaterska epika ludowa Słowian południowych (Struktura treści), PAN, Komitet Słowianoznawstwa, Ossolineum 1973 — <i>Ryszard Tomicki</i>	247
Juozas Kudirka, Lietuvos puodžiai ir puodai, Vilnius 1973 — <i>Maria Woźniak</i>	255
Narodnoje iskusstwo SSSR, Moskwa 1972 — <i>Barbara Bazielić</i>	256
Ellen Marie Magerøy, Norsk treskurd, Oslo 1972 — <i>Barbara Bazielić</i>	260
Randi Asker, Rose-painting in Norway, Oslo 1971 — <i>Barbara Bazielić</i>	263
Aagot Noss, Johannes Flintoes draktakvarellar, Oslo 1970 — <i>Barbara Bazielić</i>	265
Aagot Noss, Joachim Frich draktakvarellar, Oslo 1973 — <i>Barbara Bazielić</i>	267
Vrulje — glasilo Narodnogo Muzeja u Zadru, Zadar 1972 — <i>Barbara Bazielić</i>	269
Aboriginal Man and Environment in Australia, Ed. D. J. Mulvaney, J. Golson, Canberra 1971 — <i>Adam Paluch</i>	271
A. Treichel, Unser Vätererbe. Beitrag zur Kulturgeschichte des Deutschtums in Dobriner Land, Braunschweig 1969 — <i>Teresa Karwicka</i>	275
M. W. Kriukow, Sistema rodstva kitajcev (ewoliucija i zakonomiernosti). Moskwa 1972 — <i>Sławoj Szynkiewicz</i>	278
Książki nadesłane — <i>Adam Paluch, Ryszard Tomicki, Bogusław Żydok</i>	283

СОДЕРЖАНИЕ

Мария Осовска 1896-1974 — Ельжбета Нейман	11
Анджей Валигурски 1908-1974 — Лешек Дзенгель	19

Часть I

Анна Кутжеба-Пойнарова — Польская этнография за тридцать лет существования Польской Народной Республики (связь с традицией и новые направления исследований)	25
Резюме на английском языке	63
Ванда Папроцка — Библиотека Польской Этнографии	67
Януш Богданович — Достижения Этнографического Атласа за тридцать лет существования ПНР.	73
Витольд Дыновски — Государственный Этнографический Музей в Варшаве	79
Мария Возняк — Проблемы народного производства в работах Исследовательского Института Союза „Щепелия”	91

Часть II

Герхард Клёска — Размышления над тремя моделями общественных наук	109
Резюме на английском языке	136
Тадеуш Мацей Циолек — Some theoretical and methodical aspects of studies in human communicational behavior	139
Мирослава Посерн-Зелиньска — Источники релятивно лишения должности и генезис шейкеризма	149
Ян Кеневич — Кастовая система в доколониальной Керали	183
Марек Арпад Ковальски — Племенное искусство Африки — проблемы названия и содержания	197

ХРОНИКА

V этнографический американоведческий семинар, Познань 19-20 IV 1974 г. — <i>Мария Парадовска</i>	221
Многогранная трактовка проблематики гмины — VI семинар Центра по научным исследованиям им. В. Кентжиньского в Ольштыне 6-8 VI 1974 в центре СПХ в Вашече — <i>Малгожата Орлевич</i>	225

Этнография в Трудах Института информации общественных наук АН СССР — <i>Збигнев Ясевич</i>	227
--	-----

СТАТЬИ-РЕЦЕНЗИИ И РЕЦЕНЗИИ

Лех Мруз — Не перепрыгнешь собственной тени. Рецензия книги: Иан Иоорс, <i>Цыгане</i> , Краков 1973	229
Лешек Дзенгель — Бурная история горного народа	235
Мариуш Зюлковски — Новейшие исследования по городскому комплексу Тиванака Хенрыка Чайка, Героическая народная эпика южных славян (Структура содержания), ПАН, Комитет Славяноведения, Оссолинеум 1973 — <i>Рышард Томицки</i>	241
Юозас Кудирка, Lietuvos puodžiai ir puodai, Вильнюс 1973 — <i>Мария Возняк</i>	247
Народное искусство СССР, Москва 1972 — <i>Барбара Базелих</i>	255
Ellen Marie Magery, Norsk treskurd, Осло 1972 — <i>Барбара Базелих</i>	256
Randi Asker, Rose-painting in Norway, Осло 1971 — <i>Барбара Базелих</i>	260
Aagot Noss, Johannes Flintoes draktakvarellar, Осло 1970 — <i>Барбара Базелих</i>	263
Aagot Noss, Joachim Frich draktakvarellar, Oslo 1973 — <i>Барбара Базелих</i>	265
Vrulje — glasilo Narodnogo Muzeja u Zadru, Задар 1972 — <i>Барбара Базелих</i>	267
Aboriginal Man and Environment in Australia, Ed. D. J. Mulvaney, J. Gilson, Канберра 1971 — <i>Адам Палюх</i>	269
A. Treichel, Unser Vätererbe. Beitrag zur Kulturgeschichte des Deutschtums in Dobriner Land, Брауншвейг 1969 — <i>Тереса Карвицка</i>	271
М. В. Крюков, Система родства китайцев (эволюция и закономерности), Москва 1972 — <i>Славой Шинкевич</i>	275
Новые книги — <i>Адам Палюх, Рышард Томицки, Богуслав Жидок</i>	278
	283

TABELE OF CONTENTS

Maria Ossowska 1896-1974 — Elżbieta Neyman	11
Andrzej Waligórski 1908-1974 — Leszek Dziegieł	19

Part I

Anna Kutrzeba-Pojnarowa — Ethnography in Poland during the Thirty Years of the Polish People's Republic (Traditions and New Directions)	25
A Summary in English	63
Wanda Paprocka — The Library of Polish Ethnography	67
Janusz Bohdanowicz — Achievements of the Atlas of Ethnography during the Recent Thirty Years	73
Witold Dynowski — The State Ethnographical Museum in Warsaw	79
Maria Woźniak — Problems of Folk Art in Works of the Research Workshop of the „Cepelia” Association	91

Part II

Gerhard Kloska — Reflections on Three Models of Social Sciences	109
A Summary in English	136
Tadeusz Maciej Ciołek — Some Theoretical and Methodological Aspects of Studies in Human Communicational Behavior	139
Mirosława Posern-Zielińska — The Sources of Relative Deprivation and the Origins of the Shakers Movement	149
Jan Kieniewicz — The Caste Order in Precolonial Kerala	183
Marek Arpad Kowalski — Tribal Art in Africa — Its Name and Its Contents	197

CHRONICLE

The 5th Ethnographical Seminar in American Studies, Poznań, April 19-20, 1974 — Maria Paradowska	221
A Multiaspect Approach to the Problem of Authority on Community Level — the 6th Seminar of the W. Kętrzyński Research Center in Olsztyn, June 6-8, 1974, held in the ZHP Center at Waszeta — Małgorzata Orlewicz	225

Ethnography in Works of the Institute of Information of the Social Sciences of the Soviet Academy of Sciences — <i>Zbigniew Jasiewicz</i>	227
--	-----

SURVEYS AND REVIEWS

Lech Mróz — You cannot jump over your own shadow. Review of the book <i>Gypsies</i> by Ian Yoors, Cracow 1973	229
Leszek Dziegiel — The Stormy History of a Mountain Nation	235
Mariusz Ziółkowski — Recent researches on the urban complex at Tiwanaku	241
Henryka Czajka, Heroic Folk Epics of Southern Slavs (Contents Structure), PAN, Komitet Słowianoznawstwa, Ossolineum 1973 — <i>Ryszard Tomicki</i>	247
Juozas Kudirka, Lietuvos puodžiai ir puodai, Vilnius 1973 — <i>Maria Woźniak</i>	255
Narodnoe isskustvo SSSR, Moskva 1972 — <i>Barbara Bazielić</i>	256
Ellen Marie Magery, Norsk treskurd, Oslo 1972 — <i>Barbara Bazielić</i>	260
Randi Asker, Rose-painting in Norway, Oslo 1971 — <i>Barbara Bazielić</i>	263
Aagot Noss, Johannes Flintoes draktakvarellar, Oslo 1970 — <i>Barbara Bazielić</i>	265
Aagot Noss, Joachim Frichs draktakvarellar, Oslo 1973 — <i>Barbara Bazielić</i>	267
Vrulje — glasilo Narodnogo Muzeja u Zadru, Zadar 1972 — <i>Barbara Bazielić</i>	269
Aboriginal Man and Environment in Australia, D. J. Mulvaney, J. Gilson eds., Canberra 1971 — <i>Adam Paluch</i>	271
A. Treichel, Unser Vätererbe, Beitrag zur Kulturgeschichte des Deutschtums in Dobriner Land, Braunschweig 1969 — <i>Teresa Karwicka</i>	275
M. W. Kriukov, Sistema rodstva kitaytcev (evoluciya i zakonomernosti), Moskva 1972 — <i>Stawoj Szynkiewicz</i>	278
Books Received — <i>Adam Paluch, Ryszard Tomicki, Bogusław Żydok</i>	283